

Sygn. akt I ACa 950/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Ewa Tkocz
Sędziowie :	SA Joanna Kurpierz SO del. Tomasz Tatarczyk (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa H. G.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 14 lipca 2015 r., sygn. akt I C 325/15

1) oddala apelację;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Tomasz Tatarczyk	SSA Ewa Tkocz	SSA Joanna Kurpierz
---------------------------	---------------	---------------------

Sygn. akt I ACa 950/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 lipca 2015 r. Sąd Okręgowy w Katowicach utrzymał w mocy nakaz zapłaty z 28 marca 2014 r., którym nakazał pozwanej aby zapłaciła powodowi 210 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2013 r. oraz 9 842

zł z tytułu kosztów procesu. Sąd ustalił, że pozwana spółka podjęła w dniu 10 sierpnia 2012 r. uchwałę w sprawie emisji obligacji o wartości 1 000 zł każda. Powód zakupił 210 sztuk obligacji. Ze świadectwa depozytowego (...) SA wynika, że powód jest właścicielem 210 sztuk obligacji pozwanej spółki o wartości 1 000 zł każda, serii (...). Obligacje wyemitowane przez pozwaną otrzymały kod (...). Ten sam kod figuruje na świadectwie depozytowym. W dniu 3 września 2012 r. doszło do zawarcia umowy zastawu rejestrowego na aktywach pozwanej spółki do kwoty ponad 15 000 000 zł. Ustanowiono administratora zastawu w osobie „D., S., K., Kancelaria (...) spółka komandytowa w W.. Na dzień 30 sierpnia 2013 r. wyznaczona została data wykupu obligacji. Roszczenie powoda uznał Sąd za zasadne. Przywołał regulacje art. 2, 4 i 5 ustawy o obligacjach. Podkreślił, że mimo wymagalności roszczenia powoda z tytułu posiadanych obligacji, pozwana nie zrealizowała swojego zobowiązania, mianowicie nie dokonała wykupu obligacji. Zgodnie z art. 13 ustawy o obligacjach, za zobowiązania wynikające z obligacji emitent odpowiada całym swoim majątkiem. Jest to zobowiązanie pozwanej spółki, a fakt ustanowienia zabezpieczenia w formie zastawu nie zwalnia jej ze zobowiązania. Dlatego nakaz zapłaty należało utrzymać w mocy na podstawie art. 496 k.p.c.

W apelacji pozwana zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż powodowi przysługują w stosunku do pozwanej wymagalne roszczenia określone pozwem, dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, niewłaściwą wykładnię przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 22 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; domagała się zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa lub uchycenia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, zasądzenia od powoda kosztów postępowania za obie instancje.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Za udowodnione uznał Sąd Okręgowy następujące fakty : podjęcia przez pozwaną spółkę uchwały w sprawie emisji obligacji o wartości 1 000 zł każda, zakupu przez powoda 210 sztuk obligacji, posiadania przez powoda obligacji, których emitentem była pozwana, zawarcia umowy zastawu rejestrowego na aktywach pozwanej spółki do kwoty ponad 15 000 000 zł., ustanowienia administratora zastawu w osobie „D., S., K., Kancelaria (...) spółka komandytowa w W., wyznaczenia na dzień 30 sierpnia 2013 r. daty wykupu obligacji, niewykonania przez pozwaną zobowiązań z tytułu emisji obligacji.

Ustalenia tych faktów dokonał Sąd Okręgowy w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy. Jest też poza sporem, że pozwana nie wykupiła obligacji, zatem nie spełniła świadczenia pieniężnego polegającego na zapłacie kwoty odpowiadającej wartości nominalnej obligacji i kwoty oprocentowania.

Wbrew zarzutom apelacji, nie popełnił Sąd błędu w ustaleniach faktycznych, ani nie naruszył zasady swobodnej oceny dowodów, zastrzeżonej w art. 233 § 1 k.p.c.

Przez sformułowanie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych i dowolnej oceny dowodów w istocie podważa skarżąca wnioski, jakie w oparciu o prawidłowo ustalone fakty wyprowadził Sąd Okręgowy co do zasadności powództwa.

Inaczej niż w zarzutach od wydanego w sprawie nakazu zapłaty, na dalszym etapie postępowania i w apelacji pozwana nie kwestionowała faktu nabycia przez powoda obligacji przez nią wyemitowanych lecz wywodziła, że powód uzyskał zaspokojenie roszczeń z tytułu posiadanych obligacji w wyniku złożenia przez administratora zastawu oświadczenia o przejęciu na własność przedmiotu zastawu.

Przepis art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów przewiduje ustanowienie zastawu rejestrowego zabezpieczającego wiarygodności z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych w serii na rzecz wszystkich wierzycieli bez imiennego ich wskazania. Stanowi art. 4 ustawy w ust. 4, że w przypadku takiego zastawu obowiązkowe jest ustanowienie administratora zastawu na podstawie umowy między emitentem i administratorem zastawu oraz że administrator zastawu nie musi być wierzycielem z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych w serii.

Pozwana w toku postępowania, po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, powołała fakt ustanowienia administratora zastawu rejestrowego i zawarcia z nim umowy ustanowienia zastawu rejestrowego na rezerwacjach częstotliwości w celu zabezpieczenia wierzytelności obligatariuszy oraz fakt złożenia przez administratora zastawu oświadczenia o przejęciu przedmiotu zastawu na własność.

Niezasadnie zarzuca apelacja naruszenie prawa materialnego.

Według art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy z 6 grudnia 1996 r., umowa zastawnicza może przewidywać zaspokojenie zastawnika przez przejęcie przez niego na własność przedmiotu zastawu rejestrowego, jeżeli przedmiotem zastawu rejestrowego są rzeczy, wierzytelności i prawa lub zbiory rzeczy lub praw stanowiące całość gospodarczą, a strony w umowie zastawniczej ściśle oznaczyły wartość przedmiotu zastawu albo określiły sposób ustalenia jego wartości dla zaspokojenia zastawnika. Stosownie do ust. 2 pkt 2 tego artykułu, przejęcie na własność przedmiotu zastawu rejestrowego następuje po upływie terminu wykonania zobowiązania, które zostało zabezpieczone tym zastawem, z dniem złożenia przez zastawnika oświadczenia na piśmie o przejęciu tego przedmiotu na własność.

Skarżący jest w błędzie utrzymując, że z dniem złożenia przez administratora zastawu oświadczenia o przejęciu na własność przedmiotu zastawu nastąpiło zaspokojenie obligatariuszy, a pośród nich powoda.

Po pierwsze, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, administrator jest upoważniony do wykonywania we własnym imieniu ale na rachunek wierzycieli praw i obowiązków zastawnika wynikających z umowy zastawniczej i przepisów prawa. Dotyczy to, rzecz jasna, również prawa zaspokojenia wierzytelności z przedmiotu zastawu.

W ślad za tym powołana przez pozwaną umowa ustanowienia zastawu rejestrowego w § (...) przewiduje na wypadek niewykonania przez zastawcę zobowiązań wobec obligatariuszy z tytułu emisji obligacji, ich realizacji w niepełnej wysokości lub ich nieterminowego spełnienia dochodzenie przez administratora zastawu zaspokojenia wymagalnych wierzytelności obligatariuszy poprzez przejęcie przedmiotu zastawu na własność. Nie oznacza to, że z chwilą złożenia przez administratora oświadczenia o przejęciu przedmiotu zastawu na własność następuje skutek w postaci zaspokojenia wierzycieli – obligatariuszy. Nie stają się oni współwłaścicielami przedmiotu zastawu, własność nabywa administrator działający we własnym imieniu, a zaspokojenie wierzyciele mogą uzyskać dopiero z chwilą spieniężenia przejętego prawa i proporcjonalnego podziału osiągniętej ceny.

Po drugie, sama skuteczność oświadczenia administratora o przejęciu przedmiotu zastawu na własność rodzi wątpliwości, na które wskazał zresztą administrator w piśmie z 22 sierpnia 2014 r. (karta 293,294 akt), a to wobec regulacji art. 122 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego warunkującej zbycie rezerwacji częstotliwości od dokonania przez Prezesa Urzędu (...) zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości, co możliwe jest w razie spełnienia przez ten podmiot wymagań określonych ustawą.

Ponieważ nie doszło poprzez oświadczenie administratora zastawu o przejęciu przedmiotu zastawu na własność do zaspokojenia roszczenia powoda, roszczenie to jest wymagalne, pozwana nie spełniła wynikających z obligacji świadczeń pieniężnych, a za zobowiązania z obligacji, w myśl art. 13 ustawy o obligacjach, odpowiada całym swoim majątkiem, powód zasadnie dochodził wykonania przez nią zobowiązania (art. 354 § 1 k.c.).

Z przytoczonych względów uznając zaskarżone rozstrzygnięcie za trafne, zaś apelację za bezzasadną, Sąd odwoławczy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c., o kosztach postępowania apelacyjnego – po myśli art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 99 k.p.c., pozwana będąc stroną przegrywającą obowiązana jest zwrócić powodowi, na jego żądanie, koszty zastępstwa prawnego w tym postępowaniu, których wysokość określono w oparciu o § 2 ust. 2 i § 12 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Tomasz Tatarczyk SSA Ewa Tkocz SSA Joanna Kurpierz